

Bijlage. Beschrijving van de beroepskwalificatie van schoenhersteller als vermeld in artikel 1.

1. GLOBAAL

1.1. Titel

Schoenhersteller

1.2. Definitie

De schoenhersteller herstelt en vernieuwt diverse soorten schoeisel zoals schoenen, laarzen, sandalen, pumps ... teneinde deze duurzaam, comfortabel en zoveel mogelijk in de oorspronkelijke staat af te leveren.

1.3. Niveau (VKS en EQF)

3

1.4. Jaar van erkenning

versie 1, 2020

2. COMPETENTIES

2.1. Opsomming competenties

Competentie 1:

Bouwt eigen deskundigheid op.

- Leest vakspecifieke literatuur
- Volgt recente vakspecifieke ontwikkelingen op
- Woont studiedagen, werkgroepen, congressen en/of andere vormingsinitiatieven bij
- Wisselt ervaringen en informatie uit met collega's
- Verwerkt vakspecifieke informatie
- Onderhoudt voeling met de sector
- Beheerst en onderhoudt de basistechnieken van het herstellen van schoeisel

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van de sector
- Kennis van de markt/leveranciers
- Kennis van vakspecifieke literatuur

Competentie 2:

Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn.

- Maakt onderscheid tussen gevaarlijke en niet gevaarlijke producten en afvalstoffen
- Vraagt om informatie in geval van twijfel over afvalstoffen
- Sorteert afval volgens de wettelijke richtlijnen
- Houdt zich aan de regels voor traceerbaarheid van producten
- Werkt ergonomisch verantwoord
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's)
- Gaat veilig om met materialen en gereedschappen
- Zorgt voor optimale klimatologische omstandigheden (zoals gepaste vochtigheidsgraad en temperatuur)

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van ergonomie
- Basiskennis van gevaarlijke producten
- Kennis van veiligheidsvoorschriften
- Kennis van hygiëne-, veiligheid- en milieureglementering
- Kennis van afvalsortering en optimale opslagomstandigheden
- Kennis van de wettelijke richtlijnen i.v.m. afval, CBM's en PBM's
- Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel

Competentie 3:

Organiseert de eigen werkplek ordelijk.

- Organiseert de eigen werkplaats rekening houdend met een logische werkvolgorde
- Richt de werkplaats (ergonomisch) in
- Houdt de werkplek schoon en ordelijk
- Bergt de eigen gereedschappen en hulpmiddelen op
- Labelt de artikelen en groepeert ze per soort herstelling (vervanging van hak, herstelling van zool ...)
- Legt de gelabelde artikels op de voorziene plaats

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van ergonomie
- Kennis van werkplanning

Competentie 4:

Bevraagt de opdrachtgever of leidinggevende (i.v.m. de kenmerken van de opdracht, de wensen en behoeften van de klant ...) en respecteert de afgesproken prijs en termijn.

- Stelt gericht vragen over de wens van de opdrachtgever of over de opdracht van de leidinggevende
- Schat de haalbaarheid van de opdracht in
- Stelt materialen en toepassingen voor in functie van de technische vereisten, noden en budget
- Respecteert het tijds- en prijsbestek

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van werkplanning
- Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel

Competentie 5:

Bepaalt de werkzaamheden voor de uitvoering van de opdracht.

- Houdt zich aan de productieorder en technische fiche
- Legt de vervangstukken en de artikelen die hersteld moeten worden klaar
- Kiest de materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het herstellen van het artikel
- Houdt bij de keuze van materialen en middelen rekening met de mogelijkheden, beperkingen, beschikbaarheid en kosten hiervan

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van werkplanning
- Kennis van technische fiches
- Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel
- Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel

Competentie 6:

Stelt de machines in volgens de technische fiches.

- Houdt zich aan de productieorder en de technische fiches
- Stelt parameters manueel of computergestuurd in
- Kiest een programma uit een keuzemenu voor de productie

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van technische fiches
- Grondige kennis van (het gebruik van) machines en gereedschap om te snijden
- Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel

Competentie 7:

Bereidt de te herstellen artikelen, de vervangstukken en de assemblage voor (snijden, bijsnijden, knippen, kloppen, splitten, afschuinen, schalmen, vullen, inbinden, vormen, perforeren, markeren, kleuren ...).

- Haalt het artikel of de versleten of beschadigde onderdelen uit elkaar
- Tekent een patroon af
- Gebruikt een sjabloon om de vervangstukken uit te snijden
- Kiest gereedschap of een machine in functie van de te snijden vorm en het materiaal
- Bepaalt alvorens te snijden de rekriching van het materiaal door aan het bovenleer en voeringsleer te trekken
- Snijdt of knipt stukken leder en vervangstukken uit andere materialen (rubber, textiel ...), manueel of met behulp van een machine
- Snijdt het bovenleer zodat de rekriching dwars op de scheur komt te staan
- Schalmt een stuk bovenleer of voeringsleer pas af wanneer dit al naar maat van de herstelling is geknipt
- Schalmt met een schoenmakersmes het stuk bovenleer of voeringsleer af langs de binnenzijde
- Schalmt af zonder het formaat van het stuk bovenleer of voeringsleer te wijzigen
- Snijdt het zoolleer en vervangproducten zodat het profiel aansluit bij de oorspronkelijke zool
- Kleurt onderdelen en vervangstukken
- Gebruikt machines voor het herstellen van schoeisel (combiné met voor- en naschuurgedeelte, draadsnijmachine, naai- en stikmachines, pikeermachine ...)
- Gebruikt gereedschappen voor het herstellen van schoeisel (leest, holpijppjes, elzen, snijmes, lederschaar, schalmmes, schaar, hamer, luchtdrukpers, machineplaat ...)

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van sjablonen
- Kennis van kleurenleer
- Grondige kennis van patroontekentechnieken
- Grondige kennis van lederbewerkingstechnieken
- Grondige kennis van manuele en machinale snijtechnieken
- Grondige kennis van producten om lederartikelen te kleuren
- Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van (het gebruik van) machines en gereedschap om te snijden
- Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel

Competentie 8:

Herstelt artikelen en onderdelen van artikelen.

- Evalueert de technische en economische haalbaarheid van het herstellen van een artikel
- Licht de klant in over de haalbaarheid en het verwachte resultaat van de herstelling
- Herkent de verschillende maakmethoden van schoeisel (gelijmd, genaaid)
- Houdt rekening met de anatomie van de voet (beenderen, spieren)
- Herstelt of vervangt versleten of beschadigde onderdelen (schacht, onderwerk, tussenkurklaag, deklappen, zool ...)
- Assembleert de vervangstukken door te lijmen, te spijkeren, te stikken of te naaien
- Reinigt het artikel of onderdelen van het artikel
- Verstevig het artikel of onderdelen van het artikel
- Voert kleine orthopedische aanpassingen uit (ophogingen, correcties buitenoverloper, afwikkelingsbalk, fileren van de zool, andere materialen gebruiken ...)
- Herstelt de kleur van het artikel of van onderdelen
- Gebruikt machines voor het herstellen van schoeisel (combiné met voor- en naschuurgedeelte, nagelmachine, freesmachine, draadsnijmachine, naai- en stikmachines, pikeermachine ...)
- Gebruikt gereedschappen voor het herstellen van schoeisel (leest, holpijppjes, elzen, snijmes, lederschaar, schalmmes, schaar, hamer, luchtdrukpers, machineplaat ...)

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van kleurenleer
- Kennis van herstellingstechnieken
- Grondige kennis van de anatomie van de voet
- Grondige kennis van lederbewerkingstechnieken
- Grondige kennis van producten om lederartikelen te kleuren
- Grondige kennis van bevestigingstechnieken en -materialen
- Grondige kennis van verstevigingstechnieken en -materialen
- Grondige kennis van manuele en machinale assemblagetechnieken
- Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel
- Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel

Competentie 9:

Bewaakt het loopcomfort.

- Leest het slijtagepatroon van de schoen aan de hand van de binnenzool en de loopzool om afwijkingen in het looppatroon te ontdekken
- Tekent de drukpunten en de versmalling van een laars af door de klant het schoeisel te laten passen
- Brengt een mousse of kurk aan bovenop de cambruur (het gelengstuk) en onder de binnenzool, zodat er geen drukpunt ontstaat op de hiel van de voet
- Past de hoogte van de hak aan indien dit het loopcomfort verbetert
- Verwijdert drukpunten met een knobbeltang of door de schoen op de leest te zetten zodat de schoen niet meer knelt
- Schalmt bij een herstelling het leder af, zodat dit het loopcomfort niet hindert
- Past de hoogte van de hak aan

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van herstellingstechnieken
- Kennis van slijtage- en looppatronen (normale patronen versus afwijkingen)
- Grondige kennis van verzolingstechnieken
- Grondige kennis van de balans van de schoen
- Grondige kennis van de anatomie van de voet
- Grondige kennis van lederbewerkingstechnieken
- Grondige kennis van manuele en machinale assemblagetechnieken
- Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel
- Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel

Competentie 10:

Schuurt zolen en hakken.

- Schuurt de oorspronkelijke loopzool, zodat de nieuwe loopzool erop aansluit en er geen ongelijk loopoppervlak ontstaat
- Schuurt hakken zodat ze gelijk zijn en in het loopvlak van de loopzool liggen
- Trekt de schoen op de schuurband in een vloeiende draaiende beweging naar zich toe
- Kiest de korrel van de schuurband in functie van het materiaal en de fase van de bewerking
- Ruwt de vezels op om een lederen zool voor te bereiden op het lijmen
- Ontvet het oppervlak van thermoplastische en pvc zolen met een halogeneermiddel

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van herstellingstechnieken
- Kennis van slijtage- en looppatronen (normale patronen versus afwijkingen)
- Grondige kennis van verzolingstechnieken
- Grondige kennis van de balans van de schoen
- Grondige kennis van de anatomie van de voet
- Grondige kennis van lederbewerkingstechnieken
- Grondige kennis van manuele en machinale assemblagetechnieken
- Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel

- Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel

Competentie 11:

Lijmt onderdelen van het schoeisel.

- Maakt lederen of rubberen gelijmde onderdelen los met solvent of warme lampen om beschadiging te vermijden
- Past de lijmsoort aan aan de materialen die moeten gelijmd worden
- Respecteert de aangegeven droogtijd van de lijm
- Lijmt steeds in, ook wanneer er een hechting volgt met garen of nagels
- Lijmt de verschillende onderdelen voorlopig op hun plaats in afwachting van een definitieve hechting met garen of nagels
- Perst gelijmde onderdelen van schoenen door ze aan te kloppen op de leest met een schoenmakershamer, met een klem vast te zetten of onder de luchtdrukpers te persen
- Lijmt zodat er bij het persen geen lijm op het bovenwerk terecht komt
- Past de persplaat van de luchtdrukpers aan aan de grootte van de schoen
- Past de druk van de luchtdrukpers aan naargelang er zachte of harde materialen en hakken of zolen geperst worden

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van herstellingstechnieken
- Grondige kennis van lederbewerkingstechnieken
- Grondige kennis van lijmtechnieken en lijmkenmerken
- Grondige kennis van bevestigingstechnieken en -materialen
- Grondige kennis van manuele en machinale assemblagetechnieken
- Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel
- Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel

Competentie 12:

Hecht onderdelen van het schoeisel met garen.

- Past de naald en draaddikte aan aan het soort materiaal dat gestikt moet worden
- Stikt evenwijdig en recht
- Haalt de schoen in een vloeiende draaibeweging langs de machine om een gelijkmatige steek en duurzame hechting te krijgen
- Naait een onzichtbaar stuk bovenleer zo dicht mogelijk bij de rand van de loopzool
- Markeert de plaats voor het aflappen op de buitenrand van de schoen door met de frees een groef te maken, zodat de rand niet beschadigd wordt
- Klopt het naaiwerk aan doorgenaaide zolen plat op de leest zodat de hechting niet lost bij het dragen van de schoen
- Naait met de hand wanneer het machinaal niet meer mogelijk is
- Past de techniek van het doorgenaaid (ingeregen) werk toe
- Past de techniek van het randgenaaid werk toe
- Herstelt het naaiwerk

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van herstellingstechnieken

- Grondige kennis van lederbewerkingstechnieken
- Grondige kennis van doorgenaaid en randgenaaid werk
- Grondige kennis van (het gebruik van) lederstikmachines
- Grondige kennis van bevestigingstechnieken en -materialen
- Grondige kennis van manuele en machinale naai- en stiktechnieken
- Grondige kennis van manuele en machinale assemblagetechnieken
- Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel
- Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel

Competentie 13:

Nagelt onderdelen van het schoeisel.

- Past de lengte en dikte van de nagel aan om de hechting te waarborgen
- Nagelt een losgekomen of nieuwe hak van binnen naar buiten
- Schroeft de hak indien het model dit vereist
- Slaat bij het plaatsen van een stifthak houten tappen in het spanbuisje van de hak
- Gebruikt een andere hechtmethode wanneer een hak te smal is om te nagelen en er risico op beschadiging bestaat
- Nagelt recht in lijn met de hak, zodat de nagel de hak niet beschadigt
- Verwijdert nagels die doorgeven

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van herstellingstechnieken
- Grondige kennis van lederbewerkingstechnieken
- Grondige kennis van bevestigingstechnieken en -materialen
- Grondige kennis van manuele en machinale assemblagetechnieken
- Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel
- Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel

Competentie 14:

Werkt het herstelde schoeisel af.

- Snijdt het overtollige materiaal van zolen en hakken gelijkmatig weg zonder het bovenleer te beschadigen
- Trekt de schoen in een vloeiende draaibeweging langs de freesmachine om nieuwe zolen en hakken gelijkmatig af te werken
- Gebruikt afhankelijk van het materiaal de aangepaste freesmachine
- Verwijdert lijmresten en oud stiksel
- Gebruikt waar mogelijk de oorspronkelijke naaigaten zodat er geen oude naaigaten achterblijven
- Gebruikt materialen en een hechtingsmethode die in kleur en stijl zo nauw mogelijk aansluiten bij het oorspronkelijke artikel
- Gebruikt geen leer met onvolmaaktheden op zichtbare plaatsen
- Past de kleur op de oppoetsband aan aan de originele schoen

- Poetst het schoeisel op met behulp van de borstels van de combiné en met behulp van beschikbare onderhoudsproducten
- Brengt onderhouds-, beschermings- en conservatieproducten aan
- Maakt het artikel klaar voor aflevering

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van kleurenleer
- Kennis van herstellingstechnieken
- Kennis van preventieve conservatietechnieken voor schoeisel
- Kennis van (het gebruik van) machines en gereedschap om schoeisel te poetsen
- Grondige kennis van lederbewerkingstechnieken
- Grondige kennis van producten om lederartikelen te kleuren
- Grondige kennis van bevestigingstechnieken en -materialen
- Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel
- Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel
- Grondige kennis van onderhoudsproducten, beschermingsproducten en conservatieproducten voor leder en voor andere soepele materialen
- Grondige kennis van afwerkingstechnieken voor schoeisel

Competentie 15:

Controleert en corrigeert de herstellde artikelen.

- Voert productcontroles uit op basis van voorschriften, technische fiche en/of een model
- Voert visuele controles uit
- Recupereert onderdelen volgens de richtlijnen

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van technische fiches
- Kennis van veiligheidsvoorschriften
- Kennis van kwaliteitsnormen en kwaliteitscontrole
- Kennis van hygiëne-, veiligheid- en milieureglementering
- Kennis van afvalsortering en optimale opslagomstandigheden
- Kennis van de wettelijke richtlijnen i.v.m. afval, CBM's en PBM's

Competentie 16:

Voert preventief of correctief basisonderhoud van machines en gereedschappen uit.

- Merkt afwijkingen, storingen of nood aan onderhoud op
- Houdt zich aan het onderhoudsplan en -richtlijnen
- Stelt (mee) de machines en gereedschappen veilig voor het uitvoeren van het onderhoud
- Voert kleine onderhouds- en herstellingswerkzaamheden uit (reinigen, smeren, onderdelen vervangen, vloeistoffen aanvullen ...)
- Meldt problemen die zelf niet op te lossen zijn aan de verantwoordelijke
- Reinigt machines en gereedschappen

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van reinigingsproducten

- Kennis van materialen en technieken voor het onderhouden van machines en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel
- Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel

Competentie 17:

Adviseert de klant over het onderhoud van het schoeisel.

- Adviseert de klant over het gebruik van producten, technieken en accessoires om het schoeisel optimaal te onderhouden

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van preventieve conservatietechnieken voor schoeisel
- Grondige kennis van onderhoudsproducten, beschermingsproducten en conservatieproducten voor leder en voor andere soepele materialen

Competentie 18:

Geeft de technieken van het vak door.

- Bouwt verder op reeds aanwezige kennis en vaardigheden
- Geeft uitleg over de uitvoering en het doel van de opdrachten
- Demonstreert de werking van uitrusting en materiaal en/of licht methodieken en technieken toe
- Deelt complexe opdrachten op in stappen
- Past taalgebruik aan de medewerkers aan
- Ondersteunt de medewerker bij het inoefenen van vaardigheden
- Beantwoordt vragen van de medewerker

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van de sector
- Kennis van werkplanning
- Kennis van de markt/leveranciers
- Kennis van vakspecifieke literatuur
- Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen
- Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel
- Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel

2.2. Beschrijving competenties adhv de descriptorelementen

2.2.1. Kennis

- Basiskennis van ergonomie
- Basiskennis van gevaarlijke producten
- Kennis van de sector
- Kennis van sjablonen
- Kennis van kleurenleer
- Kennis van werkplanning

- Kennis van technische fiches
 - Kennis van reinigingsproducten
 - Kennis van herstellingstechnieken
 - Kennis van de markt/leveranciers
 - Kennis van vakspecifieke literatuur
 - Kennis van veiligheidsvoorschriften
 - Kennis van kwaliteitsnormen en kwaliteitscontrole
 - Kennis van hygiëne-, veiligheid- en milieureglementering
 - Kennis van preventieve conservatietechnieken voor schoeisel
 - Kennis van afvalsortering en optimale opslagomstandigheden
 - Kennis van de wettelijke richtlijnen i.v.m. afval, CBM's en PBM's
 - Kennis van slijtage- en looppatronen (normale patronen versus afwijkingen)
 - Kennis van (het gebruik van) machines en gereedschap om schoeisel te poetsen
 - Kennis van materialen en technieken voor het onderhouden van machines en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel
-
- Grondige kennis van verzolingstechnieken
 - Grondige kennis van de balans van de schoen
 - Grondige kennis van de anatomie van de voet
 - Grondige kennis van patroontekentechnieken
 - Grondige kennis van lederbewerkingstechnieken
 - Grondige kennis van lijmtechnieken en lijmkenmerken
 - Grondige kennis van doorgenaaid en randgenaaid werk
 - Grondige kennis van (het gebruik van) lederstikmachines
 - Grondige kennis van manuele en machinale snijtechnieken
 - Grondige kennis van producten om lederartikelen te kleuren
 - Grondige kennis van bevestigingstechnieken en -materialen
 - Grondige kennis van verstevigingstechnieken en -materialen
 - Grondige kennis van manuele en machinale naai- en stiktechnieken
 - Grondige kennis van manuele en machinale assemblagetechnieken
 - Grondige kennis van ledersoorten en van andere soepele materialen
 - Grondige kennis van (het gebruik van) machines en gereedschap om te snijden
 - Grondige kennis van eigenschappen van leder en van andere soepele materialen
 - Grondige kennis van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel
 - Grondige kennis van gebruik, soorten, kenmerken en functies van machines en gereedschappen voor het herstellen van schoeisel
 - Grondige kennis van onderhoudsproducten, beschermingsproducten en conservatieproducten voor leder en voor andere soepele materialen
 - Grondige kennis van afwerkingstechnieken voor schoeisel

2.2.2. Vaardigheden

Cognitieve vaardigheden

- Leest vakspecifieke literatuur
- Volgt recente vakspecifieke ontwikkelingen op
- Woont studiedagen, werkgroepen, congressen en/of andere vormingsinitiatieven bij
- Wisselt ervaringen en informatie uit met collega's
- Verwerkt vakspecifieke informatie
- Onderhoudt voeling met de sector

- Beheerst en onderhoudt de basistechnieken van het herstellen van schoeisel
- Maakt onderscheid tussen gevaarlijke en niet gevaarlijke producten en afvalstoffen
- Sorteert afval volgens de wettelijke richtlijnen
- Houdt zich aan de regels voor traceerbaarheid van producten
- Werkt ergonomisch verantwoord
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's)
- Gaat veilig om met materialen en gereedschappen
- Zorgt voor optimale klimatologische omstandigheden (zoals gepaste vochtigheidsgraad en temperatuur)
- Organiseert de eigen werkplaats rekening houdend met een logische werkvolgorde
- Richt de werkplaats (ergonomisch) in
- Houdt de werkplek schoon en ordelijk
- Bergt de eigen gereedschappen en hulpmiddelen op
- Labelt de artikelen en groepeert ze per soort herstelling (vervanging van hak, herstelling van zool ...)
- Legt de gelabelde artikelen op de voorziene plaats
- Stelt gericht vragen over de wens van de opdrachtgever of over de opdracht van de leidinggevende
- Schat de haalbaarheid van de opdracht in
- Stelt materialen en toepassingen voor in functie van de technische vereisten, noden en budget
- Respecteert het tijds- en prijsbestek
- Houdt zich aan de productieorder en technische fiche
- Legt de vervangstukken en de artikelen die hersteld moeten worden klaar
- Kiest de materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het herstellen van het artikel
- Houdt bij de keuze van materialen en middelen rekening met de mogelijkheden, beperkingen, beschikbaarheid en kosten hiervan
- Houdt zich aan de productieorder en de technische fiches
- Kiest een programma uit een keuzemenu voor de productie
- Kiest gereedschap of een machine in functie van de te snijden vorm en het materiaal
- Bepaalt alvorens te snijden de rekriching van het materiaal door aan het bovenleer en voeringsleer te trekken
- Recupereert onderdelen volgens de richtlijnen
- Houdt zich aan het onderhoudsplan en -richtlijnen
- Stelt (mee) de machines en gereedschappen veilig voor het uitvoeren van het onderhoud
- Adviseert de klant over het gebruik van producten, technieken en accessoires om het schoeisel optimaal te onderhouden
- Bouwt verder op reeds aanwezige kennis en vaardigheden
- Geeft uitleg over de uitvoering en het doel van de opdrachten
- Demonstreert de werking van uitrusting en materiaal en/of licht methodieken en technieken toe
- Deelt complexe opdrachten op in stappen
- Past taalgebruik aan de medewerkers aan
- Ondersteunt de medewerker bij het inoefenen van vaardigheden
- Beantwoordt vragen van de medewerker
- Evalueert de technische en economische haalbaarheid van het herstellen van een artikel
- Licht de klant in over de haalbaarheid en het verwachte resultaat van de herstelling
- Herkent de verschillende maakmethoden van schoeisel (gelijmd, genaaid)
- Houdt rekening met de anatomie van de voet (beenderen, spieren)
- Leest het slijtagepatroon van de schoen aan de hand van de binnenzool en de loopzool om afwijkingen in het looppatroon te ontdekken

- Kiest de korrel van de schuurband in functie van het materiaal en de fase van de bewerking
- Past de lijmsort aan aan de materialen die moeten gelijmd worden
- Respecteert de aangegeven droogtijd van de lijm
- Maakt het artikel klaar voor aflevering
- Stelt parameters manueel of computergestuurd in
- Voert productcontroles uit op basis van voorschriften, technische fiche en/of een model
- Voert visuele controles uit
- Gebruikt waar mogelijk de oorspronkelijke naaigaten zodat er geen oude naaigaten achterblijven
- Gebruikt materialen en een hechtingsmethode die in kleur en stijl zo nauw mogelijk aansluiten bij het oorspronkelijke artikel
- Gebruikt geen leer met onvolmaaktheden op zichtbare plaatsen

Probleemoplossende vaardigheden

- Merkt afwijkingen, storingen of nood aan onderhoud op
- Meldt problemen die zelf niet op te lossen zijn aan de verantwoordelijke
- Vraagt om informatie in geval van twijfel over afvalstoffen
- Gebruikt een andere hechtmethode wanneer een hak te smal is om te nagelen en er risico op beschadiging bestaat
- Past de hoogte van de hak aan indien dit het loopcomfort verbetert

Motorische vaardigheden

- Haalt het artikel of de versleten of beschadigde onderdelen uit elkaar
- Snijdt of knipt stukken leer en vervangstukken uit andere materialen (rubber, textiel ...), manueel of met behulp van een machine
- Snijdt het bovenleer zodat de rekricting dwars op de scheur komt te staan
- Schalmt een stuk bovenleer of voeringsleer pas af wanneer dit al naar maat van de herstelling is geknipt
- Schalmt met een schoenmakersmes het stuk bovenleer of voeringsleer af langs de binnenzijde
- Schalmt af zonder het formaat van het stuk bovenleer of voeringsleer te wijzigen
- Snijdt het zoolleer en vervangproducten zodat het profiel aansluit bij de oorspronkelijke zool
- Kleurt onderdelen en vervangstukken
- Gebruikt machines voor het herstellen van schoeisel (combiné met voor- en naschuurgedeelte, draadsnijmachine, naai- en stikmachines, pikeermachine ...)
- Gebruikt gereedschappen voor het herstellen van schoeisel (leest, holpijppjes, elzen, snijmes, lederschaar, schalmmes, schaar, hamer, luchtdrukkers, machineplaat ...)
- Reinigt machines en gereedschappen
- Tekent een patroon af
- Gebruikt een sjabloon om de vervangstukken uit te snijden
- Herstelt of vervangt versleten of beschadigde onderdelen (schacht, onderwerk, tussenkurklaag, deklappen, zool ...)
- Assembleert de vervangstukken door te lijmen, te spijkeren, te stikken of te naaien
- Reinigt het artikel of onderdelen van het artikel
- Versteft het artikel of onderdelen van het artikel
- Voert kleine orthopedische aanpassingen uit (ophogingen, correcties buitenoverloper, afwikkelingsbalk, fileren van de zool, andere materialen gebruiken ...)
- Herstelt de kleur van het artikel of van onderdelen

- Gebruikt machines voor het herstellen van schoeisel (combiné met voor- en naschuurgedeelte, nagelmachine, freesmachine, draadsnijmachine, naai- en stikmachines, pikeermachine ...)
- Gebruikt gereedschappen voor het herstellen van schoeisel (leest, holpijpjes, elzen, snijmes, lederschaar, schalmmes, schaar, hamer, luchtdrukkers, machineplaat ...)
- Tekent de drukpunten en de versmalling van een laars af door de klant het schoeisel te laten passen
- Brengt een mousse of kurk aan bovenop de cambruur (het gelengstuk) en onder de binnenzool, zodat er geen drukpunt ontstaat op de hiel van de voet
- Verwijdert drukpunten met een knobbeltang of door de schoen op de leest te zetten zodat de schoen niet meer knelt
- Schalmt bij een herstelling het leder af, zodat dit het loopcomfort niet hindert
- Past de hoogte van de hak aan
- Schuurt de oorspronkelijke loopzool, zodat de nieuwe loopzool erop aansluit en er geen ongelijk loopoppervlak ontstaat
- Schuurt hakken zodat ze gelijk zijn en in het loopvlak van de loopzool liggen
- Trekt de schoen op de schuurband in een vloeiende draaiende beweging naar zich toe
- Ruwt de vezels op om een lederen zool voor te bereiden op het lijmen
- Ontvet het oppervlak van thermoplastische en pvc zolen met een halogeneermiddel
- Maakt lederen of rubberen gelijmde onderdelen los met solvent of warme lampen om beschadiging te vermijden
- Lijmt steeds in, ook wanneer er een hechting volgt met garen of nagels
- Lijmt de verschillende onderdelen voorlopig op hun plaats in afwachting van een definitieve hechting met garen of nagels
- Perst gelijmde onderdelen van schoenen door ze aan te kloppen op de leest met een schoenmakershamer, met een klem vast te zetten of onder de luchtdrukkers te persen
- Lijmt zodat er bij het persen geen lijm op het bovenwerk terechtkomt
- Past de persplaat van de luchtdrukkers aan aan de grootte van de schoen
- Past de druk van de luchtdrukkers aan naargelang er zachte of harde materialen en hakken of zolen geperst worden
- Past de naald en draaddikte aan aan het soort materiaal dat gestikt moet worden
- Stikt evenwijdig en recht
- Haalt de schoen in een vloeiende draaibeweging langs de machine om een gelijkmatige steek en duurzame hechting te krijgen
- Naait een onzichtbaar stuk bovenleer zo dicht mogelijk bij de rand van de loopzool
- Markeert de plaats voor het aflappen op de buitenrand van de schoen door met de frees een groef te maken, zodat de rand niet beschadigd wordt
- Klopt het naaiwerk aan doorgenaaide zolen plat op de leest zodat de hechting niet lost bij het dragen van de schoen
- Naait met de hand wanneer het machinaal niet meer mogelijk is
- Past de techniek van het doorgenaaid (ingeregen) werk toe
- Past de techniek van het randgenaaid werk toe
- Herstelt het naaiwerk
- Past de lengte en dikte van de nagel aan om de hechting te waarborgen
- Nagelt een losgekomen of nieuwe hak van binnen naar buiten
- Schroeft de hak indien het model dit vereist
- Slaat bij het plaatsen van een stifthak houten tappen in het spanbuisje van de hak
- Nagelt recht in lijn met de hak, zodat de nagel de hak niet beschadigt
- Verwijdert nagels die doorgeven
- Snijdt het overtollige materiaal van zolen en hakken gelijkmatig weg zonder het bovenleer te beschadigen

- Trekt de schoen in een vloeiende draaibeweging langs de freesmachine om nieuwe zolen en hakken gelijkmatig af te werken
- Gebruikt afhankelijk van het materiaal de aangepaste freesmachine
- Verwijdert lijmresten en oud stiksel
- Poetst het schoeisel op met behulp van de borstels van de combiné en met behulp van beschikbare onderhoudsproducten
- Brengt onderhouds-, beschermings- en conservatieproducten aan
- Past de kleur op de oppoetsband aan aan de originele schoen
- Voert kleine onderhouds- en herstellingswerkzaamheden uit (reinigen, smeren, onderdelen vervangen, vloeistoffen aanvullen ...)

2.2.3. Context

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend in een atelier.
- Dit beroep wordt alleen of in teamverband uitgeoefend, al dan niet in een onderneming.
- De beroepsbeoefenaar toont respect voor het vak, collega's en concurrenten en vertegenwoordigt het beroep.
- Het beroep situeert zich in de ambachtelijke sector. De beroepsbeoefenaar moet steeds op de hoogte blijven van vakspecifieke ontwikkelingen.
- Sommige aspecten van de beroepsuitoefening kennen een beperkte mate van variatie.
- De ter herstelling aangeboden schoenen zijn van uiteenlopende kwaliteit: het kan gaan om industrieel vervaardigde (gelijmde) schoenen en om handgemaakte (gestikte) schoenen.
- Het beroep situeert zich in de modesector en is dus modegevoelig: de modecontext waarin de schoenhersteller actief is is dus onderhevig aan veranderingen.

Handelingscontext

- De opdrachten worden afgebakend in de tijd, wat deadlines met zich meebrengt; resultaatgerichtheid en stressbestendigheid zijn belangrijke eigenschappen.
- De beroepsbeoefenaar herstelt de aangeboden artikelen in hun oorspronkelijke staat
- De beroepsbeoefenaar moet op constructieve en professionele wijze informatie uitwisselen met klant/opdrachtgevers en collega's.
- De beroepsbeoefenaar handelt steeds binnen het eigen kennisdomein en vraagt in geval van problemen raad aan collega's.
- De beroepsbeoefenaar moet uiterst nauwkeurig en zeer geconcentreerd te werk gaan.
- De beroepsbeoefenaar moet gereedschappen en materialen zorgvuldig en nauwkeurig gebruiken.
- De beroepsbeoefenaar moet kwaliteitsvol en klantgericht handelen in alle omstandigheden: hij is in staat om in te schatten aan welke vereisten een product of dienst moet voldoen en kan hieraan tegemoet komen. Kwaliteit is zijn drijfveer.
- De beroepsbeoefenaar moet zich strikt aan de gemaakte afspraken houden.
- De beroepsbeoefenaar moet zich vlot kunnen aanpassen aan de wensen van de opdrachtgever of aan de opdracht van de leidinggevende wat een hoge mate van flexibiliteit vergt.
- De beroepsbeoefenaar moet de hygiëne-, veiligheid- en milieureglementering op de werkvloer respecteren.

- De beroepsuitoefening gebeurt vaak rechtstaand, vereist het aannemen van moeilijke lichamelijke houdingen en vraagt vaak repetitieve bewegingen: ergonomisch verantwoord werken is dus gewenst.
- De beroepsbeoefenaar geeft blijk van handigheid en beschikt over fijne manipulatieve vaardigheden.
- De beroepsbeoefenaar werkt met producten die schadelijk zijn voor de gezondheid (bv. solventen).
- De beroepsbeoefenaar werkt met machines en draaiende onderdelen.

2.2.4. Autonomie

Is zelfstandig in

- het uitvoeren van de eigen werkzaamheden (voorbereiden, herstellen, afwerken, controleren ...).
- het opbouwen van eigen deskundigheid (vakspecifieke literatuur lezen, vakspecifieke ontwikkelingen opvolgen, vakspecifieke informatie verwerken, de basistechnieken van het herstellen van schoeisel beheersen en onderhouden ...).
- het werken met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn (veilig omgaan met materialen, producten en gereedschappen ...).
- het ordelijk organiseren van de werkplek (de werkplek schoon houden, de eigen gereedschappen en hulpmiddelen opbergen ...).
- het bevragen van de opdrachtgever of van de leidinggevende (i.v.m. de kenmerken van de opdracht, de wensen en behoeften van de klant ...).
- het respecteren van de gemaakte afspraken (het tijds- en prijsbestek ...).
- Het herstellen van de artikelen in hun oorspronkelijke staat.
- het bepalen en uitvoeren van de verschillende stappen van de opdracht (in functie van de vooropgestelde criteria van de opdracht).
- het kiezen van materialen, technieken, producten en gereedschappen voor het herstellen van het artikel (in functie van het beoogde resultaat).
- het herstellen van (onderdelen van) artikelen.
- het uitvoeren van preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen (of het melden van problemen aan de verantwoordelijke).
- het gedurende lange tijd aan een taak werken zonder hulp of toezicht.

Is gebonden aan

- hygiëne-, veiligheid- en milieureglementering.
- de vooropgestelde criteria van de opdracht.

Doet beroep op

- kennisspecialisten bij eventueel gebrek aan specifieke expertise.

2.2.5. Verantwoordelijkheid

- Bouwt eigen deskundigheid op.
- Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn.
- Organiseert de eigen werkplek ordelijk.
- Bevraagt de opdrachtgever of leidinggevende (i.v.m. de kenmerken van de opdracht, de wensen en behoeften van de klant ...) en respecteert de afgesproken prijs en termijn.
- Bepaalt de werkzaamheden voor de uitvoering van de opdracht.

- Stelt de machines in volgens de technische fiches.
- Bereidt de te herstellen artikelen, de vervangstukken en de assemblage voor (snijden, bijsnijden, knippen, kloppen, splitten, afschuinen, schalmen, vullen, inbinden, vormen, perforeren, markeren, kleuren ...).
- Herstelt artikelen en onderdelen van artikelen.
- Bewaakt het loopcomfort.
- Schuurt zolen en hakken.
- Lijmt onderdelen van het schoeisel.
- Hecht onderdelen van het schoeisel met garen.
- Nagelt onderdelen van het schoeisel.
- Werkt het herstellde schoeisel af.
- Controleert en corrigeert de herstellde artikelen.
- Voert preventief of correctief basisonderhoud van machines en gereedschappen uit.
- Adviseert de klant over het onderhoud van het schoeisel.
- Geeft de technieken van het vak door.

2.3. Attesten en voorwaarden

Er zijn geen wettelijke attesten of voorwaarden vereist.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van ...
tot erkenning van de beroepskwalificatie schoenhersteller (BK-0538-1).

Brussel, (datum).

de minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS